

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

egész évre 96.— K negyedévre 24.— K
fél évre 48.— K egy hónapra 8.— K

Egyes szám ára 60 fillér.

Nyomda:

SZEGED, PETŐFI SÁNDOR-SUGÁRUT 1. SZÁM

A nyomda telefonja: 16-34.

Szeged, 1919

VIII. évfolyam 256. szám.

Csütörtök, november 27.

A kolozsvári egyetemet Szegedre helyezik.

Egyelőre orvosi, jogi és közgazdasági fakultás nyílik meg.

— A főispán nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) Hosszu évekre nyílik vissza az a nemes versengés, amelyet a régi Magyarország legszámtöbb városai a harmadik egyetemért folytattak. A versenyzők között volt Szeged városa is, amelynek az egyetemért folytatott küzdelme bőséges felajánlásokkal és áldozati ígéretekkel teljes. A versenyben Debrecen és Pozsony győztek. Övék lett a harmadik és a negyedik egyetem. Akármilyen fájó volt is, de Szegednek fel kellett hagynia a reménnyel, hogy belátható időn belül egyetemhez jusson. A háború tragikus következményeként előreláthatóan beálló területi megcsonkulás most versengés és különösebb küzdelem nélkül Szegednek juttatja az ország második egyetemét, a nagy hírű kolozsvári egyetemet, amelyet már a legközelebbi hetekben áthelyeznek Szegedre.

Az egyetem áthelyezésére vonatkozó kormányhatározásról szerdán délelőtt a következőkben tájékoztatta dr. Vásek Ernő főispán a sajtó képviselőit:

— A kolozsvári egyetemnek Szegedre való áthelyezése a leaktuálisabbá vált. Az áthelyezés ügyében közelebbi tárgyalásokat folytattam Haller István közoktatásügyi miniszterrel és gróf Teleki Pállal, aki az egyetem Szegedre helyezését a legkitartóbban szorgalmazza.

A miniszter is arra a meggyőződésre jutott, hogy Szegeden lehet a legalkalmasabban elhelyezni a kolozsvári egyetemet és az áthelyezés minden valószínűség szerint egy hónapon belül meg fog történni.

A miniszter is arra az álláspontra helyezkedett, — amit mi az áthelyezés feltételül kötöttünk ki — hogy Szeged cum iure successionis kapja az egyetemet, vagyis ha Kolozsvár visszakerül Magyarországhoz, Szeged ebben az esetben is megtartja egyetemét.

— Az áthelyezésre vonatkozó előmunkálatokat a legközelebbi napokban megkezdjük. Már holnap vagy holnapután megalakul egy bizottság, amely az áthelyezés körüli teendőket intézi és végezni fogja. Ez a bizottság fogja eldönteni, hogy mely helyiségeket fogjuk igénybe venni a tanári és diáklakások céljaira és hogy hol fogjuk elhelyezni az egyes fakultásokat.

— Az egyetem minden valószínűség szerint a leszámítólóhivatalban nyer ideiglenes elhelyezést és ott marad mindaddig, amíg az építkezések megkezdődhetnek. Diáklakások céljaira az amugy is üresen álló konviktusokat, tanári lakásoknak pedig a törvényszék és a tábla föllosleges helyiségeit fogják berendezni. Ehhez természetesen az igazságügyminiszter engedélye kell, de minden bizonnyal megkapjuk.

Egyelőre az orvosi, jogi és közgazdasági fakultás fog megnyílni.

Az orvosi fakultáshoz alkalmasan hozzákapcsolhatók Szeged elég modernül felszerelt és berendezett kórházai. A jogi fakultás nem igényel különösebb berendezést, csak megfelelő könyvtárt, a közgazdasági fakultás, amely az első lesz Magyarországon, a kereskedelmi empóriumma kifejlődő Szegeden a legmegfelelőbb elhelyezésre talál. A bölcsészeti fakultást azért nem nyithatjuk meg, mert az rendkívül bonyolult és aprólékos felszerelést igényel, amelyet ma nem igen lehet előteremteni. A románok pedig nem igen adják ki a kolozsvári felszerelést. Így is számolnunk kell azokkal a nehézségekkel, amelyekkel az instrumentumok beszerzése és pótlása jár. Ezeket a nehézségeket azonban le fogjuk küzdeni, hogy a szegedi egyetem megfelelhesen hivatásának.

A paprikatermelők újabb tiltakozása.

— Ellenszegülni is készek a paprikarendeletnek. —

(Saját tudósítónktól.) A paprikatermelők, fel dolgozók és kereskedők szerdán igen népes nagygyűlést tartottak a városháza közgyűlési termében, amelyen újból tiltakoztak a kormány ismeretes paprikarendelete ellen. A gyűlésen dr. Gerle Imre elnökölt.

Dr. Gerle Imre: Többször tartottak már gyűlést a paprikarendelet ügyében, de a mai, amelyen ilyen nagy számmal gyűltek össze, Szeged összes termelőinek határozata lesz. Kéri, hogy szenvedély nélkül tárgyalják a kérdést. Elmondja, hogy öt javaslatot adtak be. Ezeket ismerteti, anélkül, hogy maga állást foglalna. Bármi lesz a határozat, azt az érdekvépviseletnek támogatnia kell. Az első javaslat szerint a gyűlés küldöttség útján hozza a minisztérium tudomására, hogy esetleg ellen is áll a rendelet végrehajtásának. (Ugy van!) A javaslat szerint nem áll az, hogy a magánkereskedelem rontja az árakat és a külföldi forgalom hitelét. Ne engedjék be a spanyol paprikát a vámon, akkor nem romlik le az ár. A szegedi paprika hírnevét a szabad kereskedelem teremtette meg. Hagyják a paprikát továbbra is a szabadkereskedelem kezén. (Helyeslés.) Az állam jobban éri el a célját, ha a külföldi vásárló fizeti az államnak az adót. Öt éven át elég volt már a rekvirálásból. A termelő inkább kevesebbet akar nyerni, de a rekvirálástól szabadulni akar. (Élénk helyeslés.)

— A második javaslat szerint ma hiányzik a közgyűlés, az a szerv, amelynek útján egy sérelmes kormányrendeletnek ellentálni lehetne. De a nép maga is megnyilatkozhatik a közgyűlés helyett s kimondhatja az ellenállást.

— A harmadik (Savanya-féle) javaslat szerint, ha a kormánytól nem lehet célt érni, akkor szervezkedjenek a termelők. A gazdaságosság ne támogassa a kormányt. (Ugy van!) Ne termeljenek paprikát s így a rendelet megdől. (Igaza van! Ugy van!)

— A negyedik javaslat Szeged különleges helyzetére hivatkozik. Mi minden cikket román vagy jugoszláv területről szerezhettünk csak be. Ezért rekompenzációs cikket kell adnunk. A paprika egyik legfontosabb rekompenzációs áruunk. Ha ezt a kormány elveszi tőlünk, akkor

Régi vágya teljesül tehát Szegednek. Egyetemet kap, európai hírű tanárokkal. A fejlődés szédületes perspektívája nyílik meg ezzel Szeged városa előtt, amely nemcsak gazdaságforgalmi, hanem kulturális gócpontjává válik majd az országnak.

A francia vasutellenőrző bizottság közleménye.

A Magyar Államvasutak igazgatósága továbbíntézkedésig a Szeged—Budapest, valamint Budapest—Szeged közötti vonatjáratokat vasárnap, szerda és pénteki napokra beszünteti. Ez a megszorítás már f. hó 28-án, pénteken életbe lép.

nem igen lesz miért más cikkeket kapunk. A javaslat szerint a francia városkormányzóhoz kell folyamodni a kormányrendelet végrehajtása ellen.

— A javaslat fölött, mondotta dr. Gerle, nem akarok kritikát gyakorolni, csak ezt is egyszerűen a nagygyűlés elé terjesztem.

— Az ötödik javaslat azt ajánlja, hogy a termelők és kikészítők érdekeinek védelmére alakítsák meg a termelők és kikészítők egyesületét és erre egy bizottságot küldjenek ki.

Ezután következtek a felszólalások. Szécsi Istvánné azt fejtegeti, hogy a kormánynak nincs joga elvenni a termelőtől, amit munkája árán termelt. (Általános, zajos helyeslés.) Próbatermelést kellett volna csinálni a kormánynak! (Ugy van, ugy van! igaz.) Csak a termelő tudja, hogy milyen nagyok a költségek, meg a fáradtság! Ne engedjük végrehajtani a rendeletet. (Igaza van!)

Katona Mihály a szabad termelés, szabad ipar, szabad kereskedelem mellett beszél. Ez — ugymond — az ország fundamentuma. Ne egy összegyűlt társaság ügynöke vegye ki a hasznot a termelő zsebéből. (Élénk éljenzés.) A rendelet végrehajtása ellen tiltakozik.

Vajas József: Ötször volt Budapesten a rendelet ügyében, a gazdaságosság érdekében. Budapesten az újságok megbecsülik a kisgazdát, a szegedi újságok ellenben meggyanúsították, hogy a Hangya részvényese. Ő azonban független kisgazda, aki nem adja el a meggyőződését. Budapesten a kormány kiküldötte azt mondta, hogy a spanyol paprika le fogja törni a szegedi árakat s ezért kell a szegedi paprikakereskedelmet monopolizálni. De a spanyol paprika nem veszedelem most, — mint Gerlétől tudja — mert drága. A rekvirálás ellen tiltakozik. Meggyőződése, hogy csak akkor épülhet föl ez a szerencsétlen ország, ha olyan egészséges parasztiállammá igyekszik fejlődni, amilyen Dánia. A szabadforgalom mellett foglal állást, mert megbizik dr. Gerle szakértelmében, hogy a spanyol paprika nekünk nem árthat. (Éljenzés.)

Dr. Tonelli Sándor: A paprika-rendelet a legnagyobb meglepetés volt. Nem is kérdezték

Egy vaggon valódi RIZ ABADIE nikotinmentes

2-es és 123 és fekete Club szivarkapapír érkezett a MÉDI SPECIAZITE higiénikus szivarkahüvely 3-as számú szivarkahüvely főraktárába Szeged, Jókai-utca 11. Telefon 15—20. Eladás nagyban és kicsinyben.

2506 70